

Månadens eftis: Salpar eftis i Sibbo

Eftis

Med buss genom Sibbo urskogar åker jag till Salpar eftis i Kalkstrand, ca 30 kilometer från Helsingfors. Det är en varm dag i början av maj, men regnet är inte långt borta. Salpar eftis ansvariga ledare Johanna Saxén hämtar mig från Söderkulla och snabbt tar vi oss med bil vidare och befinner oss snart på Salpar skolas gård.

Salpar eftis finns i samma hus som Salpar skola och upprätthålls av Barnvårdsföreningen i Finland rf. Skolan har 59 elever i årskurs 1-6 och är en liten byskola i naturskön miljö belägen nära skog och klippor. Salpar skola firade 50-års jubileum för ett par år sedan och i samma byggnad finns också daghem och förskola.

Salpar skola och eftis. Här hoppar eftisledaren Johanna hopprep med Jenna, Nicole och Emma. På andra sidan huset i en tillbyggnad finns daghem och förskola.

Salpar eftis är beläget nära skog och bergsknallar, en alldeles underbar miljö! Här är träbåten som barnen brukar leka i.

Salpar eftis motto är enligt Johanna den fria leken, fantasin och kreativiteten. På eftis finns det inga måsten, man behöver inte pyssla om man är mitt uppe i en rolig lek utan får leka vidare om man vill. Tidigare bestod verksamheten av klubbverksamhet några gånger i veckan som ordnades av Hem och skola. Numera fungerar eftisverksamheten alla dagar i veckan och eftis är öppet vardagar mellan 12.45 och 17.

Barnen och personal

Eftisgruppen består av 12-15 barn i åk 1-2. Alla barn är inte med alla dagar, det vanliga är 12 barn per dag. Personalen består av ledaren Johanna Saxén, utbildad barn- och ungdomsledare, samt övrig personal som tas in om det behövs. För några veckor sedan var till exempel en förälder med en eftermiddag på eftis. Temat för dagen blev då att bygga rymdraketer som barnen fick flyga med ute på gården!

Gruppbild av barnen på Salpar eftis: Längts upp från vänster: Nicole, Julia, Theo, Mats. Sittande i mitten: Guido och Jenna. Andra raden från vänster Hanna, Emma, Emilie, Julia, Viktoria och Max. Liggande längst ner: Matias.

Johanna har jobbat i Salpar eftis i 6 år, men före det har hon jobbat på andra eftisar i sammanlagt 15 år. Hon har även jobbat inom dagvården. Johanna hjälper även till på skolan när det behövs och är med på till exempel utflykter osv. Salpar eftis hade från början två eftisledare berättar Johanna, men då eftis gick över från att ha varit för åk.1-6 till att vara för åk1-2 behövdes det bara en eftisledare och det var Johanna som blev kvar. Klubbverksamheten som hade ordnats på eftis fortsatte Hem och skola med i andra utrymmen och nu ordnas det aktivt klubbar för åk 3-6 i till exempel drama och dans. Johanna tycker Salpar eftis är en härlig arbetsplats. Skolan är liten och stämningen mycket god, alla barn känner varandra och det finns en fin gemenskap alla årskurser emellan.

Eftis har ett gott samarbete med skolan. Även samarbetet med kommunen och eftiskoordinatorn fungerar fint berättar Johanna. Eftisbarnens föräldrar är också aktivt med i verksamheten.

Utrymmen

Eftisutrymmena består av den nedre delen av skolan: matsal där barnen äter goda mellanmål som pannkaka och hotdog, samt korridoren med bord där man kan göra läxor och pyssla, där finns också det egna eftisskåpet som är fullt av penslar och papper och material. Det finns också ett stort kök där eftis brukar baka bullar och göra pizza. I gymnasalen är man ofta och spelar twister, koddis och basketboll. På övre våningen i skolbyggnaden finns ett litet, mysigt bibliotek med loft där man kan ligga bland mjuka dynor och läsa böcker. Skolgården är skogsnära och där finns sandlåda, en stor träbåt och rutchkanor, samt en stor bollplan. Johanna berättar att gärna skulle det få finnas lite flera mjuka soffor och ett eget eftisutrymme med bara eftissaker, men att hon nog på det stora hela är nöjd. Hon poängterar att barnen i Salpar eftis är kreativa och leker som bara den, gården är favoritplatsen och så gymnasalen såklart!

Korridoren och biblioteket i Salpar skola. Eftisskåpet syns längst bort i korridoren och där finns allt man kan tänkas behöva för pyssel och skoj! Biblioteket är en bra plats när man vill ta det lugnt. På loftet med mjuka kuddar kan man vila och läsa sin favoritbok.

Verksamhet

Johanna planerar verksamheten enligt schema och enligt årstiderna. På eftis kan man pyssla, få hjälp med läxor, baka, vara i gymnasalen och spela olika spel, vara ute och hoppa hopprep, vara i sandlådan m.m. Ibland åker hela gruppen på utflykter till stranden och har picknick eller till skridskobanan, beroende på väder och vind. Det viktigaste är dock att barnen har skoj säger Johanna och får leka med varandra, när tiden för lek annars är knapp. Ibland om skoldagen varit lång läser man tillsammans i loftet i biblioteket och vilar. Johanna ser sig som en inspiratör som har idéer i bakfickan om barnen behöver. Men ofta har barnen redan under skoldagen bestämt vad de skall göra och börjar genast med detta när eftis sätter igång. Initiativet skall tas av barnen och de skall få använda sin egen fantasi säger Johanna.

Max, Matias, Theo och Guido leker med bilar i sandlådan.

Hanna, Emma, Viktoria och Julia har jätteroligt i sandlådan! Spaden har fastnat på Julias fot och lossnar inte hur vi än försöker!

En vanlig dag på eftis ser ut som följer:

- 12.45 Slutar barnen skolan och man samlas utomhus med Johanna och får ha fri lek.
- 13.45 Serveras mellanmålet som kan vara allt från wetabix till kakao och bärkräm.
- 14.15-15 Är barnen inne och de som behöver få hjälp med läxor får det, annars kan man vara i gymnasalen och till exempel göra redskapsbana eller pyssla eller fortsätta med något projekt som man börjat med i skolan.
- Ca 15.00 Går man ut och till exempel bygger kojor eller leker restaurang och hoppar hopprep.

Det känns som att tiden går mycket snabbt på eftis för mig som är där första gången, det händer så mycket roligt! Utomhus leker barnen i sandlådan och bygger hus och hem åt sig själva. Jag får veta att barnen hämtar lera från skogen för att det är bättre byggmaterial än sand och att den fina träbåten som finns bredvid skolan är mycket populär, men idag är det sandlådan som gäller. Med barnen tittar jag på när årskurs 6 har gympa och spelar "fyramål", eftisbarnen hejar vilt på sina favoritspelare! När vi efter mellanmålet är i gymnasalen spelas

det och leks så det går härliga till. I koddis, där man skall träffa varandra med en mjuk boll spelar flickorna mot pojkarna och båda lagen vinner varsin gång, men det är tuffa matcher och jag måste ducka för bollen flera gånger.

Flickorna spelar mot pojkarna i koddis efter mellanmålet. Bollen flyger snabbt fram och tillbaka och man måste akta sig för att få den på sig. Spelet är mycket spännande!

Mellanmålet

Dagens mellanmål är ugnspannkaka med sylt och mjölk att dricka till. Man kan också få kvarg och knäckebröd. Mellanmålet kommer från ett servicekök och värms upp och serveras av Helly som jobbar i köket. Barnen äter med god aptit och diskuterar sinsemellan vad de skall göra på kvällen. Någon skall fara och rida eller till kompisar och nästan hör jag någon viska att: "vad bra att vi blev på eftis idag så vi fick bli intervjuade..." När jag frågar barnen om vilka andra mellanmål de tycker om så finns det många favoriter, hotdog och pannkaka och wetabix nämns av många, annat gott är fruktsallad, kakao, saftsoppa, glass och smörgås. Efter mellanmålet tackar alla barn Helly: "Tack tack Helly".

Innan mellanmålet köar barnen för att tvätta händerna.

Mellanmålet serveras av Helly som jobbar i köket. Idag vankas det smaskig pannkaka och kvarg. Här tar Theo för sig.

Matias och Guido äter pannkaka! Guido berättar att favoritmellanmålet nog ändå är wetabix. Matias gillar fruktsallad och hotdog och glass och vispgröt!

Avgifter och andra fakta

Man kan välja om man är på eftis 1-5 gånger i veckan. Avgiften blir lite olika beroende på hur många dagar per vecka man är på eftis och hur länge man är per dag.

- 1 dag i veckan = 15 euro per månad
- 2 dagar i veckan = 30 euro per månad
- 3 dagar i veckan = 40 euro per månad
- 4 dagar i veckan = 50 euro per månad
- 5 dagar i veckan = 60 euro per månad

Dessa avgifter gäller för 3 timmar per dag. Är man mer än detta tillkommer en avgift på 10 euro per dag per månad. Är man till exempel på eftis 3 dagar i veckan, 5 timmar per dag, blir det en avgift på 70 euro.

I samband med ettornas inskrivning i skolan i februari fås en anmälningsblankett till eftis. Johanna Saxén finns på plats under inskrivningsdagen och kan svara på frågor om eftisverksamheten och barnen har då också möjlighet att bekanta sig med utrymmena.

Mera information om Salpar eftis fås av ansvariga ledaren Johanna Saxén, johanna.saxen@sipoo.fi, tfn: 040-7365966. Kontaktperson på Barnvårdsföreningen i Finland är Pia Sundell, pia.sundell@bvif.fi, tfn 09-3294 5541. Se även www.sipoo.fi samt www.bvif.fi.

Innan jag går hem får jag vara med och hoppa hopprep och twist ute på gården. Twist kommer jag ihåg från den tid när jag själv var liten, men jag var nog inte alls lika duktig som barnen på Salpar eftis. Se bara på bilden nedan!

Mats, Jenna och Emma gör fina formationer av twistbandet samtidigt som de sjunger rim och ramsor.

Stort tack till alla på Salpar eftis för en rolig och händelserik dag!

Text och foto: Michelle Mattfolk

Besökt: 3.5.2007